

Sygn. akt	III AUa 186/16
------------------	-----------------------

WYROK
W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia **27 października 2016 r.**

Sąd Apelacyjny w Rzeszowie, III Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

	Przewodniczący:	SSA Mirosław Szwagierczak
	Sędziowie:	SSA Ewa Madera SSO del. Ewa Preneta-Ambicka (spr.)
	Protokolant	st.sekr.sądowy Elżbieta Stachowicz

po rozpoznaniu w dniu **27 października 2016 r.**

na rozprawie

sprawy z wniosku (...) **Sp. z o.o. w S.**
z udziałem zainteresowanych: R. K. i (...) S.A.
w K.

przeciwko **Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddziałowi w R.**

o ustalenie podstawy wymiaru składek na ubezpieczenie zdrowotne

na skutek apelacji pozwanego

od wyroku **Sądu Okręgowego w Krośnie**

z dnia **15 grudnia 2015 r.** sygn. akt **IV U 921/15**

zmienia zaskarżony wyrok w ten sposób, że oddala odwołanie.

Sygn. akt III AUa 186/16

UZASADNIENIE

wyroku z dnia 27 października 2016r.

Decyzją z dnia 29 kwietnia 2015 r. nr (...) Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w R. powołując się na przepis art.83 ust. 1 pkt. 3 w związku z art. 4, art. 8 ust. 2a, art. 8 ust. 1a art. 20 ust. 1, art.36 ust. 2 ustawy z dnia 23 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (Dz. U. z 2015 r. poz. 121), oraz art. 74 ust. 1, art. 81 ust. 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (Dz. U. z 2008 r. Nr 164 poz. 1027 ze zm.) stwierdził, że podstawa wymiaru składek na ubezpieczenie zdrowotne R. K., jako zleceniobiorcy u płatnika składek (...) Spółka z o.o. z siedzibą w S. wynosi od marca 2011 r. do sierpnia 2012 r. wynosi o zł. W uzasadnieniu organ rentowy wskazał, że w okresach objętych zaskarżoną decyzją R.szard K. będąc pracownikiem na podstawie umowy o pracę (...) S.A. w Krośnie równocześnie wykonywał prace na tym samym obiekcie zarówno, jako pracownik (...) S.A. w K. jak i zleceniobiorca świadczący pracę w oparciu o umowę zlecenia z (...) Sp. z o.o. w S.. Obie te prace R. K. świadczył na obiekcie, gdzie inwestorem była spółka (...) w S., zaś wykonawcą spółka (...) w K., co uzasadnia zastosowanie przepisu art. 8 ust. 2a ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych.

W odwołaniu od powyższej decyzji (...) Spółka z o.o. z siedzibą w S. zarzucając błędne ustalenie stanu faktycznego poprzez przyjęcie, że odbiorcą usług świadczonych przez (...) sp. z o.o. był (...) S.A, gdy tymczasem było odwrotnie. W oparciu o ten zarzut odwołujący wniósł o uchylenie zaskarżonej decyzji i umorzenie postępowania, ewentualnie o uchylenie zaskarżonej decyzji i przekazanie sprawy organowi rentowemu do ponownego rozpoznania i zasądzenie zwrotu kosztów postępowania według norm przepisanych.

W odpowiedzi na odwołanie organ rentowy wniósł o oddalenie odwołania zarzucając, że płatnik składek zawarł z R. K. umowy zlecenia na okresy od 01.03.2011 r. do 10.03.2011 r., od 15.03.2011 r. do 31.12.2011 r., od 02.01.2012 r. do 29.02.2012 r., od

1

01.03.2012 r. do 31.05.2012 r., od 01.06.2012 r. do 30.06.2012 r., od 01.07.2012 r. do 31.07.2012 r., a przedmiot umów określono, jako uzupełnienie brakujących fragmentów ścian cegłą w budynku oraz w piwnicach budynku przy ul. (...) w K., a także zafugowanie ścian, przygotowanie podłoża pod wylewki, uzbrojenie posadzek w budynku przy ul. (...) w K., wykończenie elewacji zewnętrznej oraz impregnacja murów w piwnicach, przygotowanie do malowania elewacji zewnętrznej budynku przy ul. (...) w K., uzupełnienie szpalet wokół okien i malowanie elewacji zewnętrznej w budynku przy ul. (...)skiej. Z uwagi na fakt, że odbiorcą usług świadczonych przez C. (...) Sp z o.o. był (...) S.A., (...) Oddział w R. zarzucił, że zainteresowany wykonując umowę zlecenia wykonywał pracę na rzecz własnego pracodawcy i tym samym w sferze ubezpieczeń społecznych, w ocenie ZUS w myśl art. 8 ust. 2a ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych, został uznany za pracownika i podlega obowiązkowo ubezpieczeniom społecznym i ubezpieczeniu zdrowotnemu z tytułu umów zleceń. Przychód z tytułu umów zleceń powinien być doliczony do przychodu z tytułu umowy o pracę. Zdaniem organu rentowego (...) Sp. z o.o. nienależnie wykazywała składkę na ubezpieczenie zdrowotne dla zainteresowanego z tytułu umowy zlecenia.

Wezwani do udziału w sprawie w charakterze zainteresowanych: R. K. i (...) S.A. w K., która w toku postępowania przekształciła się w (...) S.A. w K. przyłączyli się do odwołania popierając je.

Wyrokiem z dnia 15 grudnia 2016 r. sygn. akt IV U 921/15 Sąd Okręgowy Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w Krośnie zmienił zaskarżoną decyzję Zakładu (...)łecznych Oddział w R. w ten sposób, że ustalił, iż podstawa wymiaru składek na ubezpieczenie zdrowotne należnych z tytułu realizacji umów zlecenia zawartych przez R.szarda K. z płatnikiem składek (...) Sp. z o.o. w S. na okresy od 1.03.2011 r. do 10.03.2011 r., od 15.03.2011 do 31.12.2011 r., od 02.01.2012 r. do 29.02.2012 r., od 01.03.2012 r. do 31.05.2012 r., od 01.06.2012 r. do 30.06.2012 r. i od 01.07.2012 r. do 31.07.2012 r. ustalana jest na zasadach określonych w art. 81 pkt.1 ustawy z dnia 27.08.2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (Dz. U. Nr 164 poz. 1027), oraz zasądził od Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w R. na rzecz (...) Sp. z o.o. w S. kwotę 60 złotych tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego.

W pierwszej kolejności czyniąc ustalenia w oparciu o złożone w postępowaniu administracyjnym umowy o roboty budowlano - wykończeniowe i ich aneksy, umowy zlecenia zawierane pomiędzy odwołującą Spółką a zainteresowanym R. K., a także w oparciu o zeznania świadka E. A. i zeznania stron Sąd Okręgowy wskazał, że (...) Sp. z o.o. w S. zawarła dnia 01.02.2011 r., a następnie 01.05.2011 r. z byłą (...) S.A. w K. obecnie (...) S.A. w K. umowę o roboty budowlano - wykończeniowe, przedmiotem, której było wykonanie robót budowlano - wykończeniowych w budynku w K. przy ulicy (...). Inwestorem tej inwestycji był (...) Sp. z o.o. w S., a wykonawcą (...) S.A. w K. - obecnie (...) S.A. w K.. Jednym z pracowników (...) S.A. w K. zatrudnionym na podstawie umowy o pracę zatrudnionym przy realizacji powyższej umowy był R. K.. Sąd I instancji ustalił następnie, że w dniu 28.02.2011 r. R. K. bez wiedzy swojego pracodawcy, zawarł bezpośrednio z (...) Sp. z o.o. w S. umowę zlecenia, a następnie pięć innych na podstawie, których zleceniobiorca zobowiązał się wykonywać w budynku przy ulicy (...)skiej w K. określone w umowie prace budowlane. Do realizacji tych umów zleceniodawca zobowiązywał się udzielać zleceniobiorcy wszystkich niezbędnych materiałów i narzędzi, oraz zobowiązał się wypłacać określone w umowie wynagrodzenie. W dalszej kolejności Sąd O.wy ustalił, że prace na podstawie umowy zlecenia R. K. wykonywał po godzinach pracy, a nadzór nad nim w tym czasie sprawowali pracownicy firmy zewnętrznej o nazwiskach L. i G., zaś w godzinach pracy przełożonym R. K. był kierownik A.. Sąd ustalił ponadto, że na budowie przy ulicy (...) w K. oprócz (...) S.A. i R. K. pracowało jeszcze około 140 podmiotów w tym także inni pracownicy BAŁENY. Wynagrodzenie za pracę R. K. wykonywaną w oparciu o umowę zlecenia wypłacała mu bezpośrednio spółka (...). Sąd I instancji dokonując oceny prawnej sprawy wskazał, że zainteresowany R. K. korzystając ze swobody zawierania umów wyrażonej w art. 353^{k.c.}, nie będąc w jakikolwiek sposób ograniczony umową o pracę zawierał z inwestorem inwestycji, na której w godzinach pracy wykonywał swoje obowiązki pracownicze kolejne umowy zlecenia na wykonywanie poza godzinami pracy czynności podobnych do tych, które wykonywał w godzinach pracy. Stwierdził jednakże, że te kolejne umowy zlecenia nie miały żadnego związku z umową o pracę i z pracodawcą, u którego zainteresowany był zatrudniony. Jego pracodawca nie był stroną umów zlecenia, umowy te zawierane były bez wiedzy i zgody pracodawcy, ponieważ R. K. po godzinach pracy mógł swobodnie dysponować swoim czasem. Nie świadczył przy tym pracy za pośrednictwem podmiotu zewnętrznego na rzecz

3

swojego pracodawcy. Praca wykonywana była faktycznie bezpośrednio przez zleceniobiorcę na rzecz zleceniodawcy, nie miała przy tym żadnego związku z pracą w (...). Stąd zdaniem Sądu I instancji nie można mówić, że R. K. za pośrednictwem podmiotu trzeciego świadczył pracę na rzecz swojego pracodawcy. W wyniku powyższego Sąd Okręgowy uznał, że płatnikiem składki na ubezpieczenie zdrowotne wynikające z realizacji umów zlecenia objętych zaskarżoną decyzją jest C. — (...) Sp. z o.o. w S.. Te ustalenia spowodowały, że na zasadzie art.477¹⁴ § 2 k.p.c. Sąd zmienił zaskarżoną decyzję w ten sposób, że zmienił podstawę wymiaru tych składek z podstawy „zerowej” na podstawę określoną w przepisie art. 81 pkt.1 ustawy z dnia 27.08.2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (Dz. U. Nr 164 poz. 1027 z późn. zm.).

Od powyższego wyroku organ rentowy złożył apelację zarzucając:

- naruszenie przepisu art. 8 ust. 2a ustawy z dnia 23 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (Dz. U. z 2015 r. poz. 121) w związku z przepisem art. 81 pkt. 1 ustawy z dnia 27.08.2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (Dz. U. Nr 164 poz. 1027 z późn. zm.) poprzez błędną wykładnię tego przepisu polegającą na przyjęciu, że płatnikiem składki na ubezpieczenie zdrowotne wynikające z realizacji umów zlecenia objętych zaskarżoną decyzją jest (...) Sp. z o. o. w S., podczas gdy zainteresowany będąc pracownikiem na podstawie umowy o pracę (...) S.A. w K. równocześnie wykonywał prace na tym samym obiekcie jak i zleceniobiorca świadczący pracę w oparciu o umowę zlecenia z (...) Sp. z o.o. w S., a wnioskodawca będąc zatrudnionym przez Inwestora w ramach umowy zlecenia wykonywał prace na budowie kamienicy przy ul. (...) w K. i praca ta obejmowała zakres robót, jaki został zlecony przez inwestora wykonawcy w ramach umów inwestycyjnych zawartych pomiędzy obiema Spółkami, dlatego należałoby uznać, że nastąpiło wykonywanie pracy w ramach umowy zlecenia z inwestorem przez R. K. na rzecz wykonawcy,

- naruszenie art. 233 § 1 k.p.c. poprzez dokonanie oceny dowodów wbrew zasadom do świadczenia życiowego i przyjęciu, że zainteresowany R. K. w czasie zatrudnienia na podstawie umowy o pracę i umowy zlecenia wykonywał całkowicie inne prace, zaś praca ta diametralnie się różniła, a także wykonywanym czynnościom w ramach poszczególnych umów towa-

4

rzyszyła różnica w miejscu i sposobie jej wykonywania, podczas gdy zakres robót wykonywanych przez zleceniobiorców w przedmiotowej kamienicy przy ul. (...) w K. obejmował ten sam zakres prac, nadal prac remontowo-budowlanych, który to zakres prac był zlecony przez inwestora wykonawcy w ramach umów zawartych pomiędzy spółkami oraz uznanie, że sam fakt wykonywania pracy w innym pomieszczeniu lub inny rodzaj robót budowlanych wykonywanych w godzinach późniejszych przesądza, że były to prace nie objęte umową zawartą pomiędzy obiema spółkami, oraz dokonanie oceny dowodów bez wszechstronnego rozważenia wszystkich okoliczności sprawy oraz nieustalenie istotnych okoliczności w sprawie, w szczególności dotyczących potwierdzenia, że prace, które R. K. wykonywał w ramach umowy zlecenia nie były objęte (nie zostały zlecone) umową pomiędzy inwestorem, a wykonawcą.

Podnosząc wskazane zarzuty wniósł o zmianę zaskarżonego wyroku w całości poprzez oddalenie odwołania, ewentualnie o uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy sądowi pierwszej instancji do ponownego rozpatrzenia i zasądzenie kosztów postępowania.

Sąd Apelacyjny zważył, co następuje:

Wniesiony przez pozwaną organ rentowy środek zaskarżenia skutkować musi wydaniem przez tut. Sąd orzeczenia reformatoryjnego.

Jak słusznie, bowiem zarzuca skarżący wyrok Sądu Okręgowego wydany został z naruszeniem przepisów prawa procesowego i materialnego przywołanych w apelacji. Wprawdzie apelacja w pierwszej kolejności formułuje zarzuty prawa materialnego to rozważania Sądu Apelacyjnego wypada rozpocząć od oceny trafności zarzutów prawa procesowego. Przestrzeganie, bowiem przepisów prawa procesowego przez Sąd pierwszej instancji ma wpływ na prawidłowe ustalanie stanu faktycznego. Nie bez znaczenia jest też to, że tylko prawidłowo ustalony stan faktyczny może stanowić podstawę do oceny poprawności zastosowania prawa materialnego. Można wręcz przyjąć stanowisko, iż zarzut naruszenia prawa materialnego w zasadzie można skutecznie podnosić jedynie wówczas, gdy nie kwestionuje się dokonanych przez Sąd pierwszej instancji ustaleń faktycznych. Zarzut naruszenia prawa materialnego winien być, bowiem odnoszony do określonego stanu faktycznego - który skarżący akceptuje - a do którego to stanu faktycznego wadliwie zastosowano prawo materialne. Należy zauważyć, że apelujący podnosi szereg zarzutów dotyczących obrazy art. 233 § 1 k.p.c. Dokonując ich analizy Sąd Apelacyjny podziela ich zasadność. Przepis ten uprawnia

5

sąd do oceny wiarygodności mocy dowodów według własnego przekonania na podstawie wszechstronnego rozważenia materiału. Z jednej, zatem strony sąd orzekający uprawniony jest do oceny tychże dowodów według własnego przekonania z drugiej natomiast sam jest zobowiązany do wszechstronnego rozważenia zebranego materiału. Uprawnienie sądu do oceny dowodów według własnego przekonania nie oznacza oczywiście dowolności w tej ocenie, bowiem poza sporem winno być, iż dokonując tej oceny sąd nie może ignorować zasad logiki, osiągnięć nauki, doświadczenia czy też wyciągać wniosków nie wynikających z materiału dowodowego. Dopuszczenie się obrazy art. 233 § 1 k.p.c. przez sąd może, więc polegać albo na przekroczeniu granic swobody oceny wyznaczonej logiką, doświadczeniem, zasadami nauki albo też na niedokonaniu przez sąd wszechstronnego rozważania sprawy. W tym drugim przypadku wyciągnięte przez sąd wnioski mogą być logiczne i zgodne z doświadczeniem życiowym, jednakże sąd czyni je w oparciu o część materiału dowodowego, a pozostałą część tego materiału, która pozwoliłaby na wyciągnięcie innych wniosków, pomija. Jak wspomniano swobodna ocena dowodów rozumiana jak wyżej jest prawem

sądu orzekającego - stąd kontrola prawidłowości tej oceny dokonywana przez sąd odwoławczy musi być z reguły ostrożna, pamiętać, bowiem należy o tym, iż sąd odwoławczy w tym zakresie dokonuje prawidłowości oceny dowodów, których sam nie przeprowadził. Podobna wykładnia art. 233 §1 k.p.c. była przedmiotem licznych orzeczeń Sądu Najwyższego (por. m.in. wyrok SN 27.09.2002 r. II CKN 817/00; wyrok SN z 16.04.2002 r. V CKN 1446/00; wyrok SN z 14.03.2002 r. IV CKN 859/00 i inne).

Zgodnie z treścią art. 4 pkt 2 a ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych (Dz. U. z 2015 r., poz.121) płatnikiem składek na ubezpieczenie społeczne jest pracodawca - w stosunku do pracowników i osób odbywających służbę zastępczą oraz jednostka organizacyjna lub osoba fizyczna pozostająca z inną osobą fizyczną w stosunku prawnym uzasadniającym objęcie tej osoby ubezpieczeniami społecznymi. Zatrudnienie dodatkowe pracownika na podstawie umowy cywilnoprawnej skutkuje obowiązkiem ubezpieczenia właściwym dla pracownika. Nie ma wątpliwości, że płatnikiem składek jest pracodawca. Wskazanej pewności nie ma w sytuacji, gdy pracownika zatrudnia na podstawie umowy cywilnoprawnej osoba trzecia. Zdaniem Sądu Apelacyjnego z mocy art. 4 pkt 2a ustawy systemowej, płatnikiem składek na ubezpieczenie społeczne dla pracowników, o jakich mowa w art. 8 ust. 2a, tj. pracowników pozostających z nim w stosunku pracy i jednocześnie wykonujących na jego rzecz pracę w ramach umów cywilnoprawnych zawartych z osobą trzecią jest pracodawca. Sąd Apelacyjny w pełni podziela ugruntowany pogląd Sądu Najwyższego, że płatnikiem składek na ubezpieczenie społeczne z tytułu umowy zlecenia jest, zatem pracodawca, którego pracownik wykonuje na jego rzecz pracę w ramach tej umowy zawartej z osobą trzecią.

Po przeanalizowaniu sprawy Sąd Apelacyjny uznał, iż Sąd Okręgowy czyniąc swoje ustalenia w zakresie faktów, które legły u podstaw wydania zaskarżonego wyroku naruszył art. 233 § 1 k.p.c. Przechodząc do szczegółów należy zauważyć, że w żaden sposób nie można zaaprobować ustaleń Sądu Okręgowego, że zawarcie umów zlecenia pomiędzy zainteresowanym R. K. a zainteresowanym (...) Spółka z o.o. w S. przebiegało całkowicie poza wiedzą i wolą wnioskodawcy. Już czysto pobieżna lektura odpisów z KRS obu spółek tj. wnioskodawcy i zainteresowanego pozwala zauważyć tożsamość osób sprawujących w nich kierownicze stanowiska. Niewiarygodne jest, zatem aby te same osoby nie miały wiedzy i świadomości dotyczących praktyk zatrudniania pracowników i zleceniobiorców, tym bardziej, że praktyki te nie dotyczyły wyłącznie zainteresowanego K.-ka, ale dotyczyły szeregu pracowników zatrudnionych dla celu remontu budynku przy ulicy (...). Charakterystyczne jest przykładowo, że N. G. był pierwotnie zatrudniony w (...) SA obecnie B., jako Dyrektor do spraw rozwoju i promocji(2007-2009) , następnie specjalista do spraw inwestycji(2012-2014), a następnie koordynował prace remontowe przy ulicy (...), przy czym w (...) Spółka z o.o. pracował, jako dyrektor na podstawie umowy o pracę. Jako całkowicie nielogiczne i pozbawione podstaw faktycznych należy ocenić zeznania świadków i stron mających dowieść, że całkiem inne prace były wykonywane w ramach umów o pracę przez tych samych pracowników, a inne w ramach umów zlecenia po zakończeniu dniówki roboczej. W obu przypadkach były to prace remontowe zależne od aktualnych potrzeb, wykonywane w tym samym miejscu, w tym samym budynku, pod kierownictwem tych samych osób (kierownik budowy A.), w odzieży roboczej i narzędziami zapewnionymi przez pracodawcę z umowy o pracę, a zawarcie umów zlecenia miało jedynie na celu ominięcie obowiązujących przepisów dotyczących wynagrodzenia za pracę w godzinach nadliczbowych. Świadek E. A. zasadniczo nie miała żadnej fizycznej i faktycznej możliwości obserwowania pracy pracowników przy remoncie budynku przy ulicy (...), a jej zeznania, że pracownicy mieli inny zakres pracy w trakcie umowy o pracę a inny w trakcie umowy zlecenia są całkowicie pozbawione podstaw i niewiarygodne. Świadek określiła dopiero mimowolnie prawdziwy charakter ich zatrudnienia zeznając, że zatrudnieni pracownicy byli kierowani na budowie do konkretnych prac przez kierownika budowy i że to kierownik budowy wskazywał osoby, które można zatrudnić na umowy zlecenia - po godzinach pracy. Charakterystyczne są zeznania

złożone w toku postępowania administracyjnego przed organem rentowym przez M. L. (1), R. G. i zainteresowanego R. K., którzy zasłaniaли się niepamięcią wobec pytań, które są na niekorzyść wnioskodawcy i zainteresowanego B. i jedynie M. L. (2) przyznał, wprost, że N. G. proponował mu by godziny nadliczbowe wykonywać w ramach umowy zlecenia, zaś R. K. zeznał, że pracę w ramach umów zlecenia traktował jako pracę w godzinach nadliczbowych. Jako niewiarygodne należy ocenić także zeznania A. S. - członka zarządu obu spółek, że praktyka polegająca na zatrudnianiu pracowników godzinach, które byłyby dla nich godzinami nadliczbowymi w ramach stosunku pracy, na podstawie umów zlecenia

nie powodowała żadnych zysków dla firmy. Jest to oczywiście nielogiczne, gdyż inne są koszty pracodawcy, który zatrudnia pracowników w godzinach ponadwymiarowych, a inne, gdy godziny te są rozliczane w ramach zawartej umowy zlecenia. Jest również też oczywiste, że de facto praca wykonywana w ramach formalnie tylko zawartych umów zleceń była świadczona w istocie na rzecz macierzystego pracodawcy, a płatnik składek dążył do obniżenia ponoszonych kosztów pracowniczych.

Zwraca też uwagę, że podstawowym profilem działalności gospodarczej prowadzonej przez wnioskodawcę (...) Spółka z o.o. w S. (k.9) jest wytwarzanie wyrobów z tworzyw sztucznych, (co podkreśla też M. N. - członek zarządu spółki - k.55,56), a spółka ta zawiera umowy na wykonanie robót budowlano-wykończeniowych w innym mieście tj. K. - gdzie nie ma siedziby - z (...) SA w K. - obecnie B. SA właśnie w K.. Dowodzi to także wspomnianych już wyżej ścisłych powiązań pomiędzy obiema spółkami i prowadzenie wspólnej „polityki” zatrudniania pracowników mającej na celu obniżenie kosztów zatrudnianych.

Reasumując - zarzuty procesowe podniesione w apelacji są w pełni zasadne, a ustalony przez Sąd Okręgowy stan faktyczny, jako niemiarodajny do oceny pod kątem właściwych przepisów prawa materialnego został przez Sąd Apelacyjny odrzucony.

W zakresie zrzucanych w apelacji naruszonych przepisów prawa materialnego Sąd Apelacyjny podkreśla, że przepis art. 8 ust 2a. ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (Dz. U. z 2015 r., poz. 121), niewątpliwie ma w sprawie zastosowanie. Konstrukcja art. 8 ust. 2a. wspomnianej ustawy opiera się na szerszym rozumieniu pojęcia pracownika dla celów ubezpieczeniowych, niż jest ono rozumiane w prawie pracy (art. 2 i 22 k.p.). Nie ulega przy tym wątpliwości, iż wprowadzenie przedmiotowego przepisu

8

było pewną reakcją ustawodawcy na pojawiające się powszechne zjawisko zawierania przez pracodawców ze swoimi pracownikami także umów cywilnoprawnych, w których obowiązki pracownika w istocie nie różnią się treścią od tych, które wykonują oni w ramach stosunku pracy. Wprawdzie cywilnoprawny charakter tych umów w istotnym zakresie powoduje utratę przez te osoby uprawnień gwarantowanych im w przepisach prawa pracy (np. w zakresie czasu pracy), ale nie wyklucza to, a co więcej zdaje się tym bardziej uzasadniać ingerencję ustawodawcy w takie umowy w celu ochrony praw ubezpieczonych i samego systemu ubezpieczeń. Brak reakcji ustawodawcy mógłby, bowiem w istocie spowodować istotne zmniejszenie się środków wpływających do systemu z tytułu składek. Dokonując wykładni przepisu art. 8 ust. 2 a. ww. ustawy Sąd Apelacyjny kierował się utrwaloną już wykładnią tego przepisu w orzecznictwie Sądu Najwyższego, którą jednoznacznie podziela, a które wskazuje, że pracodawca jest płatnikiem składek nie tylko w stosunku do tych osób, które wykonują na jego rzecz pracę na podstawie umowy agencyjnej, umowy zlecenia lub innej umowy o świadczenie usług, do której zgodnie z kodeksem cywilnym stosuje się przepisy dotyczące zlecenia albo umowy o dzieło z nim zawartej, ale również w stosunku do osób wykonujących na jego rzecz pracę w ramach w/w umów cywilnoprawnych zawartych z osobą trzecią (por. wyrok SN z dnia 22 lutego 2010 r., I UK 259/09 LEX nr 585727; uchwała SN z 2 września 2009 r., II UZP 6/09 OSNP 2010/3-4/46; wyrok SN z 18 października 2011 r. III UK 22/11 OSNP 2012/21-22/266). Wypada przy tym zauważyć, iż jeszcze przed wprowadzeniem do ustawy art. 8 ust. 2a w judykaturze przyjmowano istnienie obowiązku łącznego traktowania w podstawie wymiaru składek na ubezpieczenia społeczne przychodów z umów o pracę i dodatkowych umów cywilnoprawnych zawieranych przez pracodawców z własnymi pracownikami, jeśli w ramach tych ostatnich umów pracownicy wykonywali - poza obowiązującym ich czasem pracy - te same obowiązki, które składały się na treść łączących strony stosunków pracy (uchwała Sądu Najwyższego z dnia 12 kwietnia 1994 r., IPZP 13/94, OSNAPiUS 2000 nr 3, poz. 39 oraz wyrok z dnia 30 czerwca 2000 r., II UKN 614/99, OSNAPiUS 2002 nr 1, poz. 23 i postanowienie z dnia 18 listopada 1997 r., II UKN 326/97, OSNAPiUS 1998 nr 17, poz. 521).

W świetle powyższych rozważań należało uznać, że w realiach niniejszej sprawy czynności wykonywane przez zainteresowanego R. K. w ramach umów zlecenia zawartych z wnioskodawcą w istocie wykonywane były na rzecz spółki (...) SA w Krośnie, wcześniej (...) SA w K., która jest pracodawcą ubezpieczonego.

Skutkiem uznania zainteresowanego za pracownika w rozumieniu art. 8 ust. 2a ustawy systemowej, było objęcie go obowiązkowymi ubezpieczeniami emerytalnym, rentowymi, chorobowymi i wypadkowymi tak, jak pracownika. W świetle powyższego zasadny jest w ocenie Sądu Apelacyjnego zarzut apelującego naruszenia przez Sąd Okręgowy przepisu art. 8 ust. 2a ustawy z dnia 23 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (Dz. U. z 2015 r. poz. 121) w związku z przepisem art. 81 pkt. 1 ustawy z dnia 27.08.2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (Dz. U. Nr 164 poz. 1027 z późn. zm.) poprzez błędną wykładnię tego przepisu. W tym kontekście należy wskazać na art. 9 ust. 1 wspomnianej ustawy. Zgodnie z jego treścią pracownik spełniający warunki do objęcia obowiązkowym ubezpieczeniem społecznym z innego tytułu jest objęty ubezpieczeniem jedynie z racji pozostawania w stosunku pracy. Przepis ten zawiera normatywne ujęcie zasady prymatu ubezpieczenia pracowniczego. Regulacja art. 8 ust. 2a ustawy systemowej wprowadza wyjątek od reguły przyjętej w art. 9 ust. 1 ustawy systemowej, w sytuacji, gdy pracodawca zawiera z pracownikiem umowę cywilnoprawną albo, gdy pracownik łączy się taką umową z osobą trzecią, jednak pracę wykonuje na rzecz pracodawcy. W tym wypadku powstaje obowiązek opłacenia składki na ubezpieczenie społeczne od wynagrodzenia uzyskanego z tytułu umowy cywilnoprawnej. Nie mamy w tym przypadku do czynienia ze zbiegiem tytułów ubezpieczenia społecznego w rozumieniu art. 9 w/w ustawy.

Nie było również konieczności wydania przez NFZ uprzedniej decyzji o objęciu obowiązkowymi ubezpieczeniami społecznymi. Należy powtórzyć za Sądem Najwyższym, iż objęcie definicją pracownika nie tylko pracowników w znaczeniu, jakie temu pojęciu nadają przepisy kp, ale także osób zatrudnionych na podstawie umów cywilnoprawnych (agentów, zleceniobiorców, wykonawców dzieła) oznacza jednocześnie rozszerzenie pracowniczego tytułu obowiązkowego podlegania ubezpieczeniom społecznym. Tytułem tym przestaje być jedynie stosunek pracy, o jakim mowa w art. 22 § 1 k.p. w związku z art. 8 ust. 1 w/w ustawy a staje się - w okolicznościach opisanych hipotezą normy art. 8 ust. 2a w/w ustawy- szersza więź prawna między pracownikiem i pracodawcą, a nawet między pracownikiem, pracodawcą i osobą trzecią. Skoro zaś w sytuacjach, o jakich mowa w art. 8 ust. 2a w/w ustawy mamy do czynienia z jednym, szeroko ujętym pracowniczym tytułem obowiązkowego podlegania ubezpieczeniom społecznym, brak jest podstaw do wydania uprzedniej decyzji o objęciu zainteresowanych pracowników ubezpieczeniem społecznym z tytułu wykonywania na rzecz pracodawcy pracy w ramach umów cywilnoprawnych zawartych z osobą trzecią.

10

Odnosząc się do zawartego w uzasadnieniu zaskarżonego wyroku fragmentu, że pracodawca zainteresowanego nie miał żadnej wiedzy o zawartych umowach zlecenia a tym samym supozycji, że pracodawca nie ma praktycznej możliwości legalnego ustalenia czyjego pracownik wykonuje prace na podstawie dodatkowej umowy cywilnoprawnej zawartej z osobą trzecią należy wskazać na pogląd Sądu Najwyższego, który Sąd Apelacyjny w pełni aprobuje. Zgodnie z jego treścią pracodawca ma prawo domagania się informacji o przychodach pracownika dla realizacji ustawowych obowiązków podmiotu zwracającego się o takie informacje (w tym przypadku - obowiązków płatnika składek, określonych w przepisach ustawy systemowej) przede wszystkim od samego pracownika w ramach trójstronnego stosunku ubezpieczeń społecznych łączącego ubezpieczonego, płatnika składek oraz organ rentowy. Funkcjonowanie tego stosunku wiąże się między innymi ze spełnieniem przez płatnika nałożonych nań przez ustawodawcę zadań w zakresie obliczania i opłacania składek na obowiązkowe ubezpieczenia pracownika, także pracownika, o jakim mowa w art. 8 ust. 2a w/w ustawy (tak SN w uzasadnieniu wyroku z dnia 18 października 2011 r., III UK 22/11, OSNP 2012 r., nr 21-22, poz. 266). Pracodawca zlecając zleceniodawcy wykonanie określonych usług, powinien skalkulować, iż będzie na nim ciążył obowiązek opłacenia składek na ubezpieczenie społeczne. Na skutek swoistego unormowania ustawowego z powołanego wyżej art. 8a ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych objęci tym przepisem zleceniobiorcy uznawani są za pracowników, zaś przychody uzyskiwane ze stosunku zlecenia wchodzi do ich podstawy wymiaru składek obok przychodów ze stosunku pracy. O takim skutku stanowi zawarta w art. 18 ustawy systemowej regulacja problematyki podstawy wymiaru składek na ubezpieczenia emerytalne i rentowe, a wobec odesłania z art. 20 ust. 1 - także na ubezpieczenia chorobowe i wypadkowe oraz składek na ubezpieczenie zdrowotne stosownie do art. 81 ust. 1, 5, 6 ustawy z dnia 27.08.2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze

środków publicznych (Dz.U. Nr 164, poz. 1027). Mając powyższe na uwadze Sąd Apelacyjny zmienił zaskarżony wyrok i odwołanie oddalił, a to stosownie do treści art. 386 § 1 kpc.